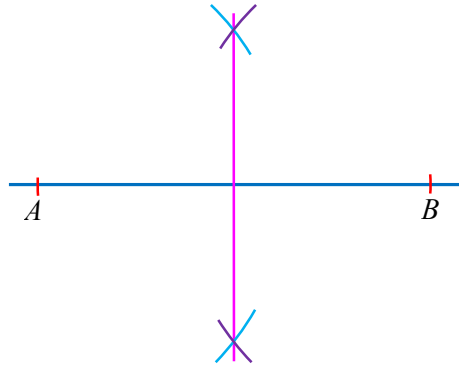
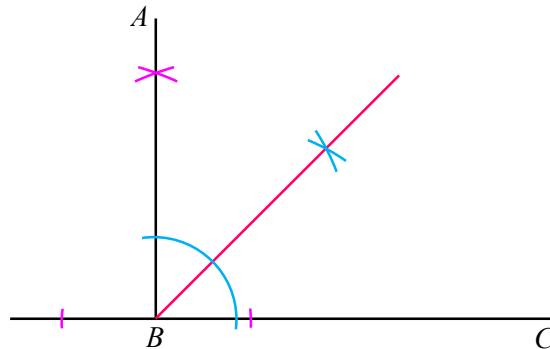

23.1 අභ්‍යාසය

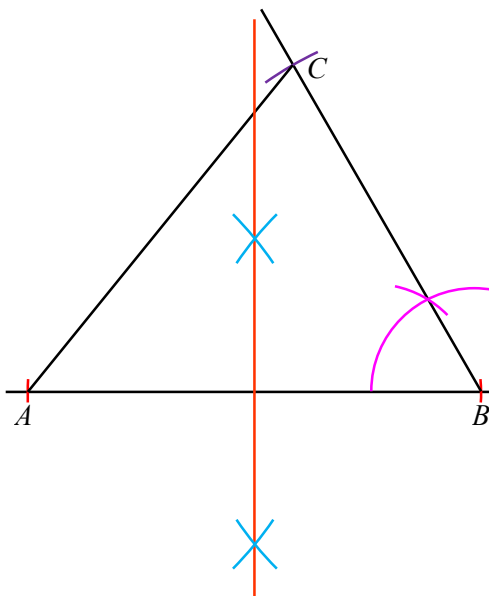
1. $AB = 5.2$ cm වන AB රේඛා ඛණ්ඩයෙහි ලම්බ සමච්ඡේදකය නිර්මාණය කරන්න.

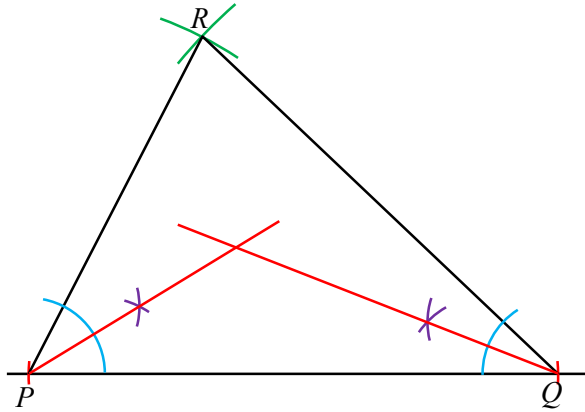
2. 90° කෝණයක් නිර්මාණය කර එහි සමච්ඡේදකය නිර්මාණය කරන්න.

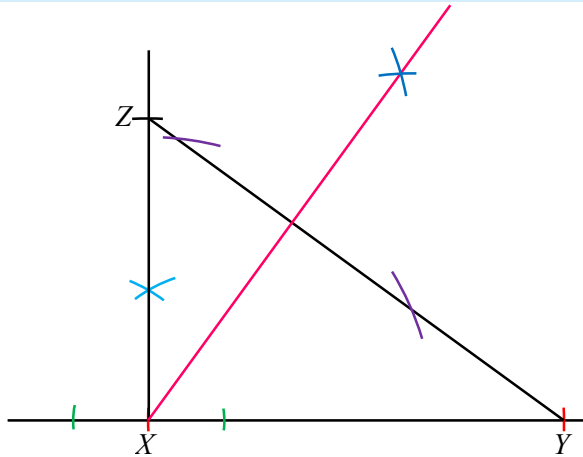
3. $AB = 6$ cm ද $\angle ABC = 60^\circ$ ද $BC = 5$ cm ද වූ ABC ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න. AB හි ලම්බ සමච්ඡේදකය ද නිර්මාණය කරන්න.

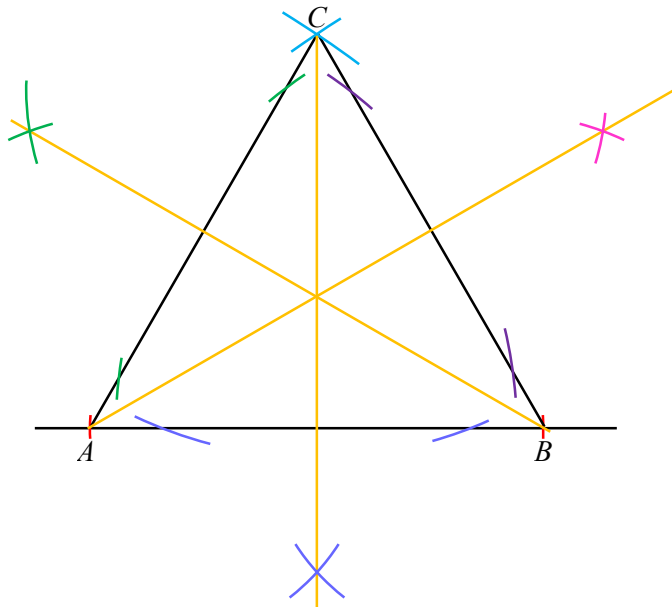
4. (i) $PQ = 7 \text{ cm}$ ද $QR = 6.5 \text{ cm}$ ද $PR = 5 \text{ cm}$ ද වූ PQR ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
(ii) $\hat{QPR}$ හි සමවිච්ඡේදකය හා $\hat{PQR}$ හි සමවිච්ඡේදකය නිර්මාණය කරන්න.

5. (i) $XY = 5.5 \text{ cm}$ වන රේඛා ඛණ්ඩයක් අඳින්න.
(ii) X හිදී XY ට ලම්භයක් නිර්මාණය කරන්න.
(iii) එම ලම්භය ඔස්සේ X සිට 4 cm ක් දුරින් වූ Z නම් ලක්ෂ්‍යය ලකුණු කර YZ යා කර X සිට YZ ට ලම්භයක් නිර්මාණය කරන්න.

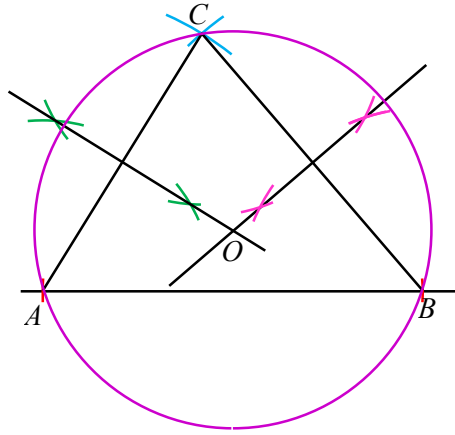

6. (i) පාදයක දිග 6 cm වූ ABC නම් සමපාද ත්‍රිකෝණයක් නිර්මාණය කරන්න.
(ii) එක් එක් ශීර්ෂයේ සිට සම්මුඛ පාදයට ලම්භයක් නිර්මාණය කරන්න.

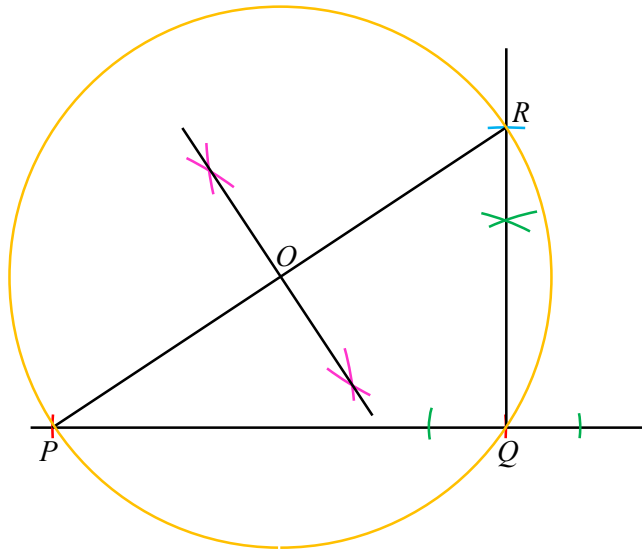

23.2 අභ්‍යාසය

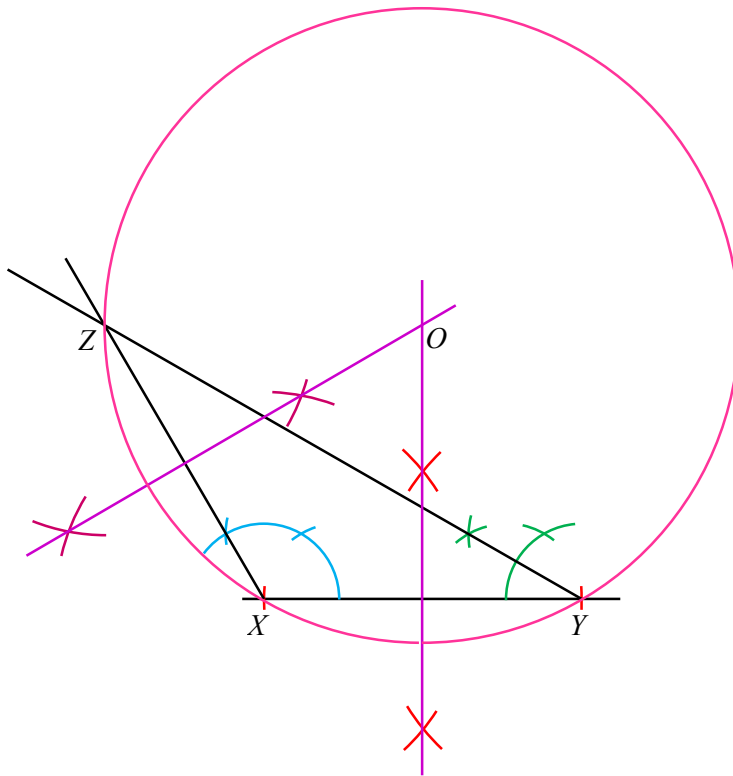
1. (i) $AB = 5 \text{ cm}$, $BC = 4.5 \text{ cm}$ හා $AC = 4 \text{ cm}$ වූ ABC ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) BC හා AC පාදවල ලම්භ සමච්ඡේදක නිර්මාණය කරන්න. ඒවා හමුවන ලක්ෂ්‍යය O ලෙස නම් කරන්න.
- (iii) ABC ත්‍රිකෝණයේ පරිවෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.

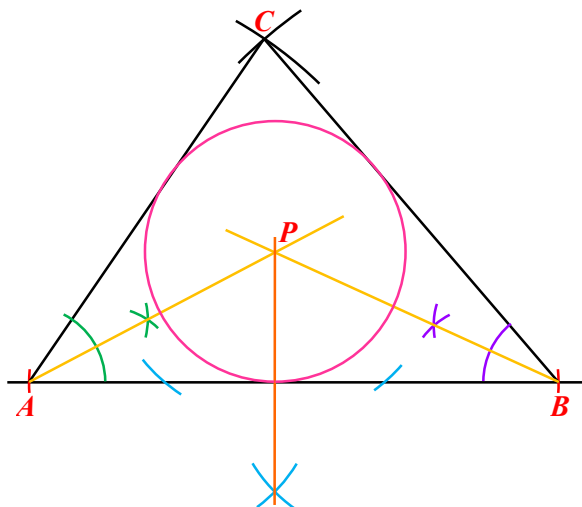
2. (i) $PQ = 6 \text{ cm}$, $\hat{PQR} = 90^\circ$ හා $QR = 4 \text{ cm}$ වූ PQR ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) PQR ත්‍රිකෝණයේ පරිවෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.

3. (i) $XY = 4.2 \text{ cm}$ ද $\angle YXZ = 120^\circ$ ද $\angle XYZ = 30^\circ$ ද වූ XYZ ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) XYZ ත්‍රිකෝණයේ පරිවෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.
- (iii) පරිවෘත්තයේ අරය මැන ලියන්න. **4.2 cm**

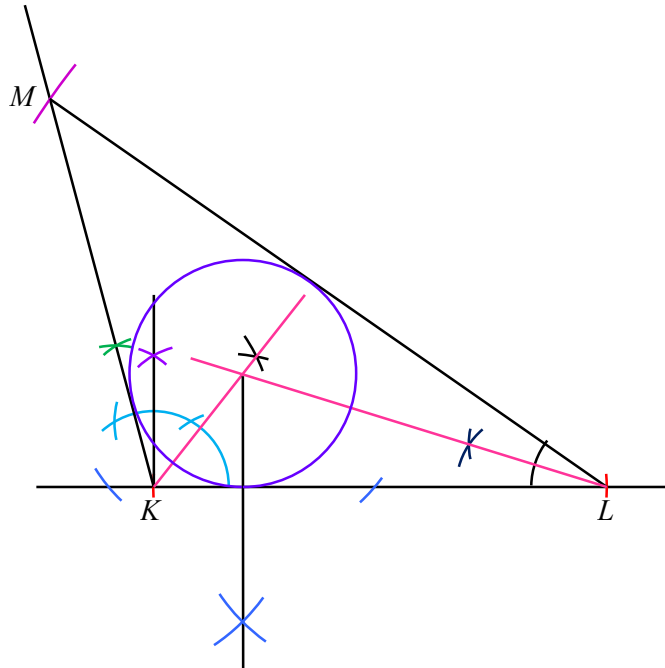
4. (i) $AB = 7 \text{ cm}$, $BC = 6 \text{ cm}$ හා $AC = 5.5 \text{ cm}$ වූ ABC ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) $\angle ABC$ හා $\angle BAC$ කෝණවල සමච්ඡේදක නිර්මාණය කරන්න.
- (iii) කෝණ සමච්ඡේදක හමුවන ලක්ෂ්‍යය P ලෙස නම් කරන්න.
- (iv) ABC ත්‍රිකෝණයේ අන්තර්වෘත්තය අඳින්න.

5. (i) $KL = 6 \text{ cm}$ ද $\hat{LKM} = 105^\circ$ ද $LM = 9 \text{ cm}$ ද වූ KLM ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.

(ii) KLM ත්‍රිකෝණයේ අන්තර් වෘත්තය නිර්මාණය කර එහි අරය මැන ලියන්න.

1.5 cm

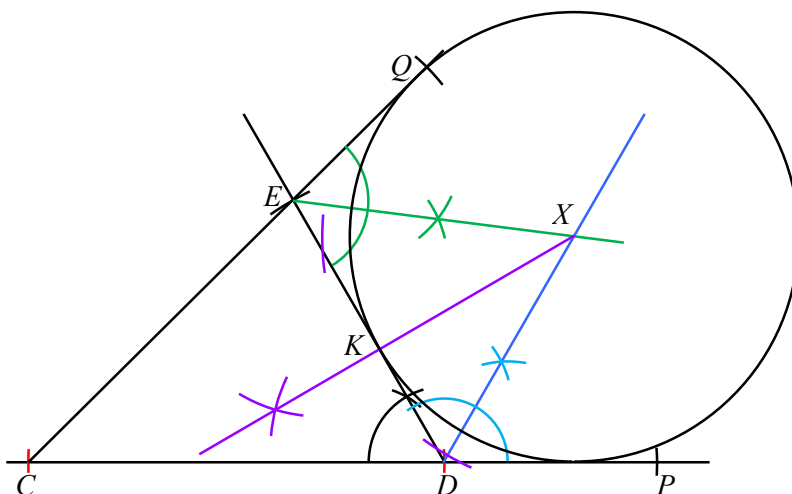
6. (i) $CD = 5.5 \text{ cm}$ ද $\hat{CDE} = 60^\circ$ ද $DE = 4 \text{ cm}$ ද වූ CDE ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.

(ii) $DP = 2.8 \text{ cm}$ වන පරිදි CD පාදය P දක්වාත් $EQ = 2.5 \text{ cm}$ වන පරිදි CE පාදය Q දක්වාත් ද දික් කරන්න.

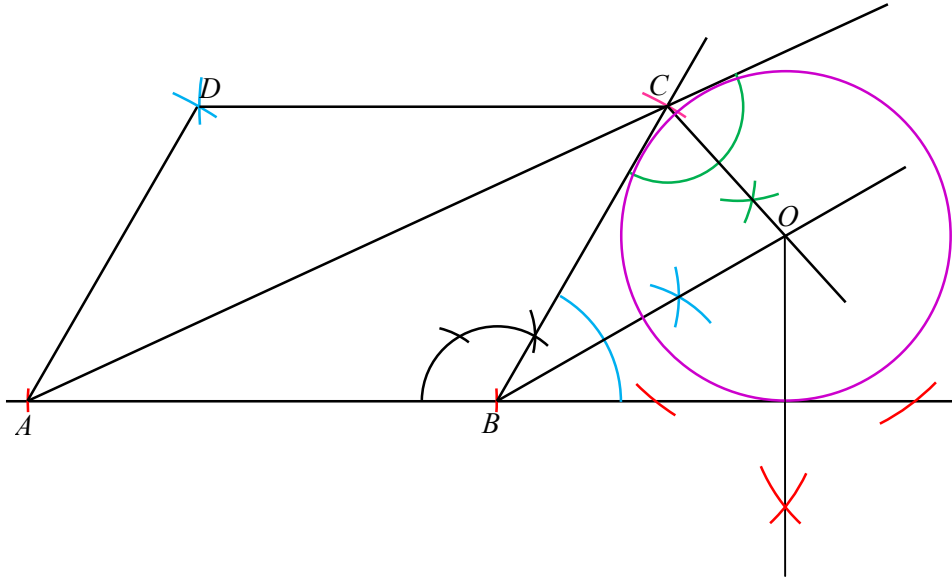
(iii) EDP හා DEQ කෝණවල සමවිච්ඡේදක නිර්මාණය කරන්න. ඒවා හමුවන ලක්ෂ්‍යය X ලෙස නම් කරන්න.

(iv) X සිට DE ට ලම්භයක් නිර්මාණය කර එම ලම්භය DE හමුවන ලක්ෂ්‍යය K ලෙස නම් කරන්න.

(v) X කේන්ද්‍රය ලෙස ගෙන XK අරය වන වෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.

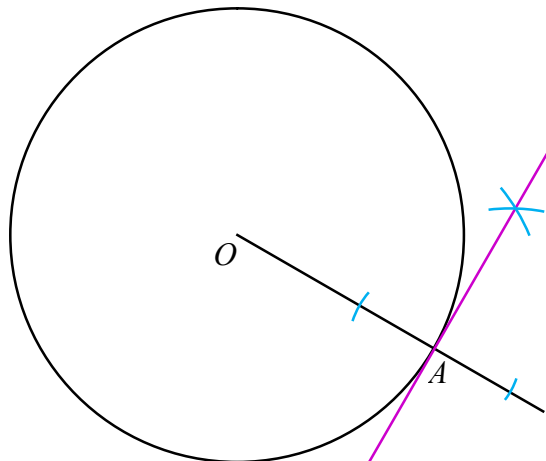

7. (i) $AB = 6.2 \text{ cm}$, $\angle ABC = 120^\circ$, $BC = 4.5 \text{ cm}$ වූ $ABCD$ නම් සමාන්තරාස්‍රය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) AB පාදය හා AC පාදය දික්කිරීමෙන් ABC ත්‍රිකෝණයේ බහිර් වෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.
- (iii) එම වෘත්තයේ අරය මැන ලියන්න. **2.2 cm**

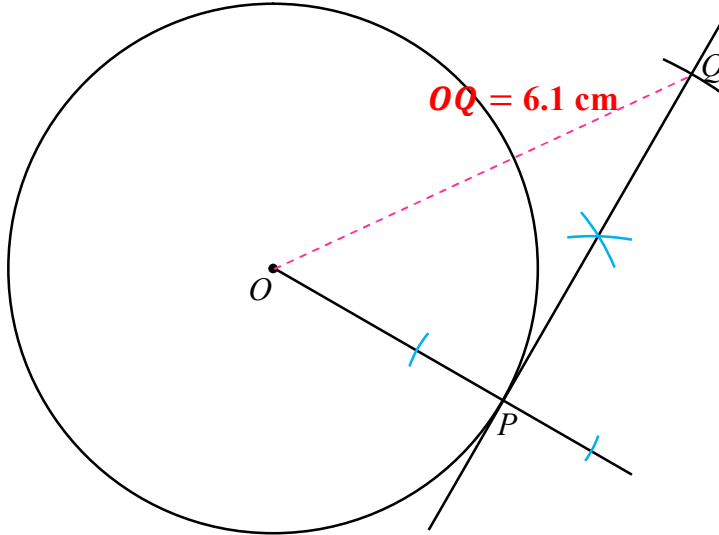
23.3 අභ්‍යාසය

1. අරය 3 cm වූ වෘත්තයක් නිර්මාණය කරන්න. වෘත්තය මත A නම් ලක්ෂ්‍යයක් ලකුණු කරන්න. A හිදී වෘත්තයට ස්පර්ශකයක් නිර්මාණය කරන්න.

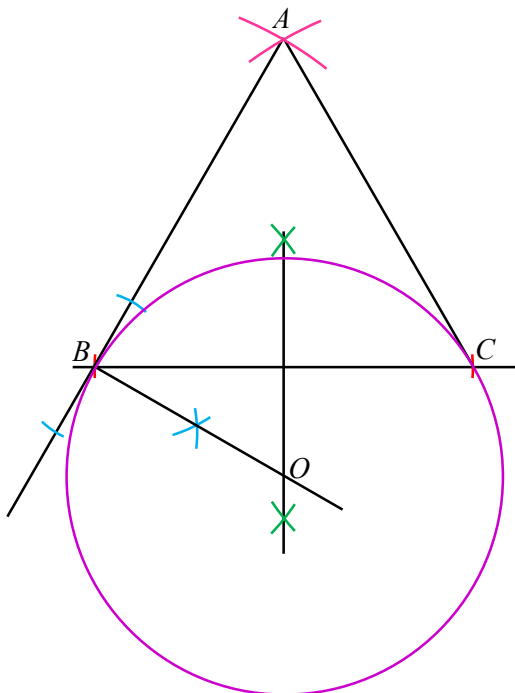

2. (i) අරය 3.5 cm ක් වූ වෘත්තයක් නිර්මාණය කර එහි කේන්ද්‍රය O ලෙස නම් කරන්න. වෘත්තය මත P නම් ලක්ෂ්‍යයක් ලකුණු කර P හි දී ස්පර්ශකයක් නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) ස්පර්ශකය මත $PQ = 5$ cm ක් වන සේ Q ලක්ෂ්‍යයක් ලකුණු කරන්න.
- (iii) OQ දිග මැන ලියන්න.
- (iv) පයිතගරස් ප්‍රමේයය ඇසුරෙන් OQ හි දිග ගණනය කර ඔබ ලබාගත් පිළිතුරෙහි සත්‍යතාව විමසන්න.

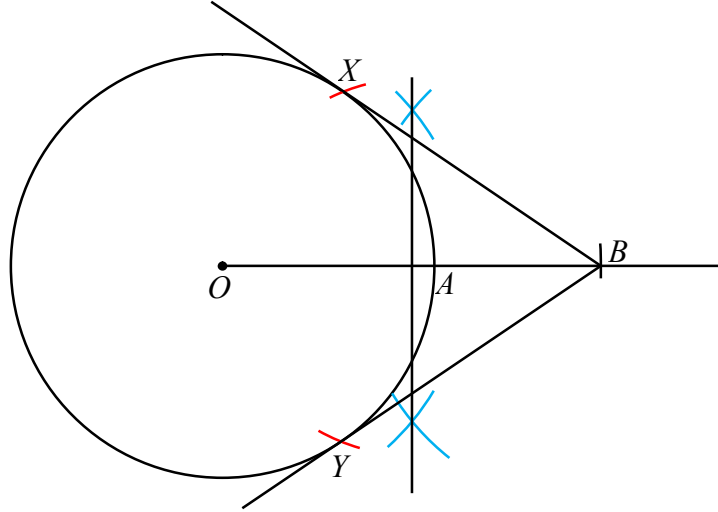

$$\begin{aligned}
 OQ^2 &= OP^2 + PQ^2 \\
 &= 3.5^2 + 5^2 \\
 &= 12.25 + 25 \\
 &= 37.25 \\
 OQ &= \sqrt{37.25} \\
 OQ &= 6.1 \text{ cm}
 \end{aligned}$$

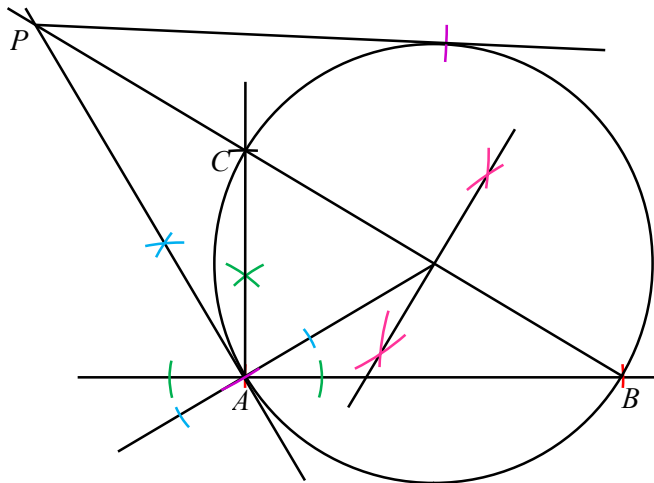
3. (i) පාදයක දිග 5 cm බැගින් වූ ABC සමපාද ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) B හිදී AB රේඛාව ස්පර්ශ කරන්නා වූ ද C හරහා යන්නා වූ ද වෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.
- (iii) එම වෘත්තයේ අරය මැන ලියන්න. **2.9 cm**

4. (i) අරය 2.8 cm වූ O කේන්ද්‍රය වන වෘත්තයක් නිර්මාණය කරන්න.
(ii) වෘත්තය මත A නම් ලක්ෂ්‍යයක් ලකුණු කර OA යා කරන්න. දික්කල OA මත $OB = 5$ cm ක් වන සේ B ලක්ෂ්‍යයක් ලකුණු කරන්න.
(iii) B සිට වෘත්තයට ස්පර්ශක නිර්මාණය කරන්න.
(iv) ස්පර්ශකවල දිග මැන ලියන්න. **$BX = 4.1$ cm , $BY = 4.1$ cm**

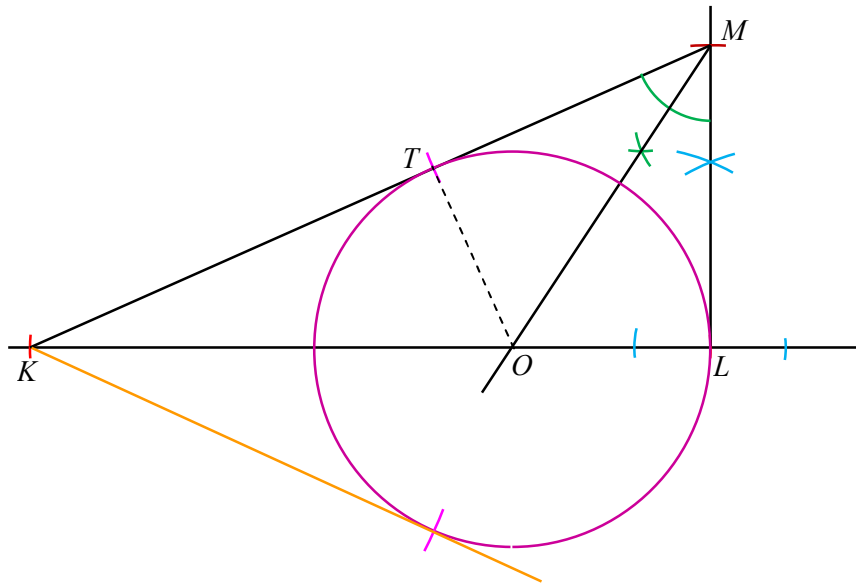

5. (i) $AB = 5$ cm, $AC = 3$ cm හා $\hat{BAC} = 90^\circ$ වන ABC ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
(ii) ABC ත්‍රිකෝණයේ පරිවෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.
(iii) A හිදී ඉහත වෘත්තයට ස්පර්ශකයක් ද නිර්මාණය කරන්න.
(iv) A හිදී නිර්මාණය කරන ලද ස්පර්ශකය හා දික්කල BC හමුවන ලක්ෂ්‍යය P ලෙස නම් කරන්න.
(v) P සිට වෘත්තයට වෙනත් ස්පර්ශකයක් නිර්මාණය කරන්න.

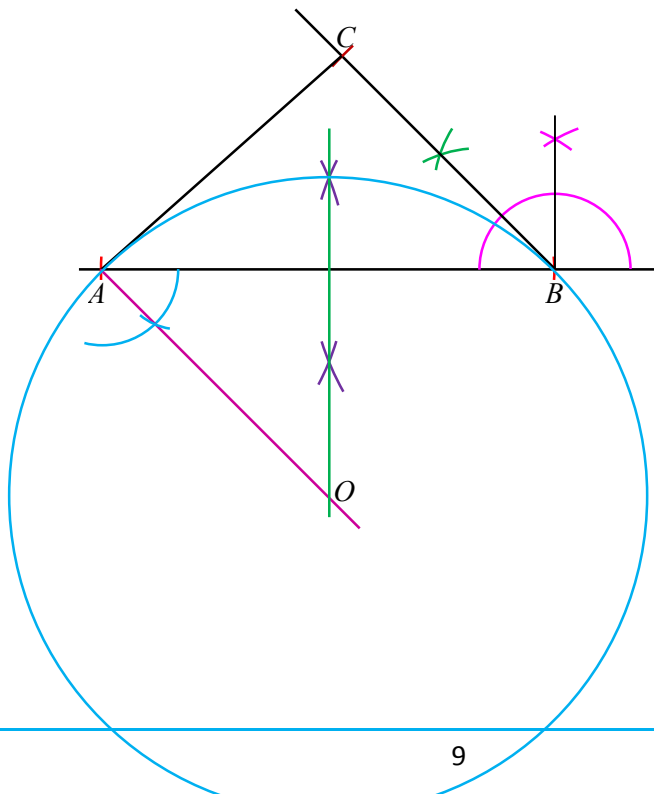
6. (i) $KL = 9 \text{ cm}$, $\hat{KLM} = 90^\circ$, $LM = 4 \text{ cm}$ වන සේ KLM ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) $\hat{KML}$ හි කෝණ සමච්ඡේදකය නිර්මාණය කරන්න. එය KL රේඛාව හමුවන ලක්ෂ්‍යය O ලෙස නම් කරන්න.
- (iii) O කේන්ද්‍රය ද OL අරය ද වූ වෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.
- (iv) $ML = MT$ වන සේ T ලක්ෂ්‍යයක් KM මත ලකුණු කරන්න.
- (v) OTM හි අගය සොයන්න.
- (vi) K සිට ඉහත වෘත්තයට වෙනත් ස්පර්ශකයක් ද නිර්මාණය කරන්න.

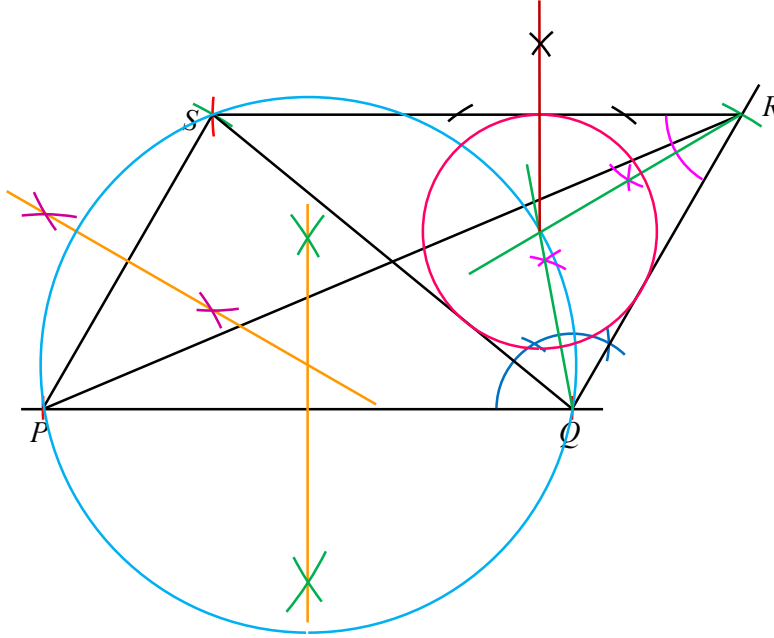
$$\hat{OTM} = 90^\circ$$

මිශ්‍ර අභ්‍යාසය

1. (i) $AB = 6 \text{ cm}$, $\hat{ABC} = 45^\circ$ හා $BC = 4 \text{ cm}$ වූ ABC ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) A හරහා BC ට සමාන්තර රේඛාවක් නිර්මාණය කරන්න.
- (iii) එම සමාන්තර රේඛාව මත කේන්ද්‍රය පිහිටියා වූ ද A හා B ලක්ෂ්‍ය හරහා ගමන් කරන්නා වූ ද වෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.

2. (i) $PQ = 7 \text{ cm}$, $\hat{PQR} = 120^\circ$ හා $QR = 4.5 \text{ cm}$ වන PQR ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) $PQRS$ සමාන්තරාස්‍රයක් වන පරිදි S ලක්ෂ්‍යය සොයන්න.
- (iii) QS විකර්ණය අඳින්න.
- (iv) PQS ත්‍රිකෝණයේ පරිවෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.
- (v) QRS ත්‍රිකෝණයේ අන්තර් වෘත්තය නිර්මාණය කරන්න.

3. $PQ = 4.8 \text{ cm}$, $\hat{PQR} = 90^\circ$ ද $QR = 6.5 \text{ cm}$ ද වන PQR ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න. PQ පාදය P හිදී ස්පර්ශ කරමින් QR පාදය ද ස්පර්ශ කරන වෘත්තයක් නිර්මාණය කරන්න.

